Konstitutionsutskottets betänkande

1976/77:33

med anledning av motion om rätt för kyrkofullmäktige att besluta om partistöd

Motionen

I motionen 1976/77:431 av herr Fiskesjö m. fl. (c) hemställs att "riksdagen beslutar att hos regeringen anhålla om utredning och förslag om rätt för kyrklig kommun att bevilja partistöd i enlighet med vad som anförts i motionen".

I motionen framhålls att de beslutande organen i de kyrkliga församlingarna inte har rätt att bevilja partistöd. Kyrkofullmäktige kan visserligen bekosta tryckning av valsedlar, men för alla de kostnader som i övrigt är förknippade med valrörelsen och med partigruppernas verksamhet utgår inga anslag. Dessa kostnader får således bestridas på annat sätt, t. ex. genom insamling av medel från medborgare som är särskilt intresserade av de kyrkliga frågorna eller genom bidrag från de lokala partiorganisationerna.

För att öka möjligheten till informationer om de kyrkliga frågorna och för att stimulera intresset för kyrkofullmäktigevalen bör enligt motionen de partier som är representerade i kyrkofullmäktige kunna erhålla ekonomiskt stöd.

Gällande regler

Enligt 12 § lagen (1972:704) om kyrkofullmäktigeval får församling besluta att parti som är eller genom valet blir representerat i kyrkofullmäktige skall erhålla bidrag av församlingen till partiets kostnader för valsedlar. Beslutet skall innehålla att ersättning utgår till varje sådant parti efter enhetliga grunder.

Någon annan form av partistöd i de kyrkliga kommunerna existerar f. n. inte.

Utskottet

I motionen 431 föreslås en utredning om rätt för kyrklig kommun att bevilja partistöd enligt i huvudsak samma grunder som nu gäller för borgerlig kommun. Motionärerna anser att ett kyrkligt partistöd skulle öka möjligheten till information om de kyrkliga frågorna och stimulera intresset för kyrkofullmäktigevalen.

Utskottet delar motionärernas uppfattning att intresset för de kyrkliga frågorna och för valen till kyrkofullmäktige i allmänhet är begränsat.

Åtgärder som skulle syfta till att engagera fler medborgare i de kyrkliga angelägenheterna skulle därför i och för sig kunna övervägas. Enligt utskottets mening bör emellertid resultaten av nu pågående överläggningar om svenska kyrkans framtida ställning avvaktas, innan en fråga av det slag som tas upp i motionen blir föremål för prövning.

Utskottet vill också fästa uppmärksamheten på att införandet av ett kyrkokommunalt partistöd skulle medföra vissa problem på grund av de starkt varierande förhållandena mellan olika församlingar när det gäller t. ex. ekonomiska resurser och partipolitisk struktur.

Med hänvisning till det anförda hemställer utskottet

att riksdagen avslår motionen 1976/77:431.

Stockholm den 22 mars 1977

På konstitutionsutskottets vägnar
KARL BOO

Närvarande: herrar Boo (c), Johansson i Trollhättan (s), Björck i Nässjö (m), Mossberg (s), Fiskesjö (c), Lindahl i Hamburgsund*(fp), Svensson i Eskilstuna (s), Nordin (c), Karlsson i Malung (s), Schött (m), Kindbom (c), Nyquist (s), Eliasson (c), fru Cederqvist (s) och herr Gustavsson i Ängelholm*(s).

*Ej närvarande vid justeringen.

Särskilt yttrande

av herrar Boo (c), Fiskesjö (c), Nordin (c), Kindbom (c) och Eliasson (c), vilka anfört följande:

Det är enligt vår mening angeläget att få till stånd en förbättrad information om de frågor som de beslutande organen i de kyrkliga församlingarna har att handlägga. Det är också angeläget att stimulera till ett ökat valdeltagande vid valen till kyrkofullmäktige. Det finns ett nära samband mellan dessa frågor. Ökad information skulle med säkerhet leda till ett högre valdeltagande.

Det är – som framhålls i motion 1976/77:431 – allmänt omvittnat att de resurser som finns för en sådan information regelmässigt är mycket små. För att bidraga till en förbättring härvidlag borde därför frågan om att ge kyrkofullmäktige rätt att bevilja partistöd enligt i huvudsak samma grunder som nu gäller för kommunfullmäktige övervägas. Den omständigheten att partigrupperingarna vid kyrkofullmäktigevalen ofta är andra än vid kommunfullmäktigevalen är ett särskilt skäl härför.

GOTAB 53539 Stockholm 1977